

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS – NKWR.431.2.20.2024.EK

Pan
Adam Kurlapski
Dyrektor

ul. Ks. M. Lutra 6/2
54 – 239 Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, dnia 13 grudnia 2024 r.

I. Informacje organizacyjne:

Jednostka kontrolowana: Całodobowa Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu Socjalizacyjnego „OPOKA”

Kierownik jednostki kontrolowanej: Adam Kurlapski Dyrektor – od dnia 1 listopada 2023 r. do 14 listopada 2024 r.

(akta kontroli str. 31)

Zakres kontroli: Przestrzeganie praw dziecka, zasadność pobytu dzieci w placówce opiekuńczo - wychowawczej oraz zgodność zatrudniania pracowników z wymogami kwalifikacyjnymi.

Okres objęty kontrolą: od dnia 1 listopada 2023 r. do 14 listopada 2024 r.

Podstawa prawna kontroli: art. 122 i art. 186 ust.1 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹;

Plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na II półrocze 2024 r. z dnia 25 czerwca 2024 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych: 14 listopada 2024 r. – 13 grudnia 2024 r.

Kontrolerzy: 1. Edyta Kubicka, główny specjalista, upoważnienie nr 168 z dnia 13 listopada 2024 r., sygn. PS-NKWR.0030.168.2024.EK;

2. Tomasz Borecki, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 169 z dnia 13 listopada 2024 r., sygn. PS-NKWR.0030.169.2024.EK.

(akta kontroli str. 8 - 9)

¹ tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm., dalej zwana „ustawą”

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną.

III. Ustalenia kontroli:

1. Tryb i sposób kierowania dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej.

Całodobowa Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Typu Socjalizacyjnego „OPOKA” z siedzibą przy ulicy Ks. M. Lutra 6/2 we Wrocławiu² jest placówką opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego prowadzoną na zlecenie Gminy Wrocław przez Fundację Ewangelickie Centrum Diakonii i Edukacji im. ks. Marcina Lutra. Jednostka działa na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr PS-IS.9423.69.2014 z dnia 27 lutego 2015 roku ze zmianami i zabezpiecza 14 miejsc dla dzieci pozbawionych opieki rodzin własnych.

Zgodnie z art. 101 ust. 2 ustawy, Placówka funkcjonuje w oparciu o Regulamin Organizacyjny zatwierdzony i wprowadzony z dniem 1 lutego 2022 r. przez Prezesa Zarządu ww. Fundacji Pana Roberta Sitarka. Określał on m.in. typ placówki, jej cele, organizację, zadania, zasady, tryb kwalifikowania i przyjmowania wychowanków, obowiązujące standardy.

W dniu kontroli w ewidencji Placówki wpisanych było 12 wychowanków, wszyscy powyżej 10 r.ż. Jednocześnie w okresie objętym kontrolą przestrzegana była zasada limitu miejsc i wieku przyjmowanych dzieci.

(akta kontroli str. 15 - 16)

Analizie poddano dokumentację wychowanków wytypowanych w próbie kontrolnej, dotyczącą przestrzegania przepisów w zakresie trybu i sposobu kierowania dziecka do Placówki. Zgodnie art. 35 ust. 1 ustawy oraz w myśl § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r.³, wszystkie dzieci zostały skierowane do CPOW na podstawie orzeczeń sądowych o umieszczeniu w pieczy zastępczej. W toku czynności ustalono, że wychowankowie posiadali prawidłowo wystawiony dokument kierujący do Placówki. Wszystkie skierowania podpisane były przez Dyrektora MOPS lub kierownika Działu pieczy zastępczej z MOPS. Mając na uwadze, iż w świetle § 2 rozporządzenia, powiat kieruje dziecko do placówki opiekuńczo – wychowawczej, to skierowania winna podpisywać osoba upoważniona przez Prezydenta Wrocławia

² Dalej zwana „Placówką”, „Domem”, „CPOW”, „OPOKA”

³ Dz. U. Nr 292, poz. 1720 ze zm., dalej zwane „rozporządzeniem”

do realizacji zadania w tym zakresie. Zgodnie z § 4 rozporządzenia, każdorazowo przed wydaniem skierowania, zasięgano opinii Dyrektora Placówki o możliwości umieszczenia w niej małoletniego, odbywało się to drogą elektroniczną. Każde dziecko posiadało także wymagane i dostępne dokumenty, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 1 - 4 rozporządzenia, tj. odpis aktu urodzenia, orzeczenie sądu o umieszczeniu w placówce, dokumenty szkolne (w szczególności świadectwa) oraz dokumentację o stanie zdrowia. Informacja o prowadzonej pracy z rodziną dziecka i jej rezultatach, o której mowa w § 8 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia, zawierała zwięzły opis sytuacji rodziny, z którego także wynikało czy z rodziną pracuje przedstawiciel pomocy społecznej, systemu wspierania rodziny lub powodów, dla których nie jest prowadzona praca z rodziną. W przypadku, gdy informacje z tego obszaru nie były załączane do dokumentacji przekazywanej w dniu przyjęcia dziecka do Placówki, Dyrektor występował o nie do podmiotu organizującego pracę z rodziną w gminie lub były w późniejszym terminie dosyłane przez MOPS.

(akta kontroli str. 19 - 22)

2. Ocena zasadności pobytu dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Ocena zasadności pobytu każdego dziecka w CPOW dokonywana była średnio co pół roku, podczas posiedzeń Zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka⁴, co jest zgodne z art. 138 ust. 1 ustawy. W okresie objętym kontrolą Zespół zebrał się dwa razy, w dniach: 21 marca 2024 r., 19 września 2024 r. Każdorazowo z wyprzedzeniem, osoby wskazane w art. 137 ust. 1 ustawy, były zawiadamiane o terminie posiedzenia. Zaproszenia do udziału w Zespole kierowane były również do przedstawicieli sądów i Policji, pracowników oświaty (ze szkół do których uczęszczają dzieci). W posiedzeniach podlegających ocenie kontrolerów udział wzięli: Dyrektor Placówki, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, psycholog, pedagog oraz pracownik socjalny Placówki, sporadycznie rodzice (niepozbawieni władzy rodzicielskiej, którzy wyrazili wolę uczestnictwa) lub dziadkowie, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z MOPS. Na posiedzeniach nie było asystentów rodziny lub przedstawicieli podmiotu organizującego pracę z rodziną, natomiast w posiadaniu Placówki była dokumentacja w zakresie prowadzonej pracy z rodziną, przesłana przez wyżej wymienionych do CPOW. Ocena sytuacji dziecka dokonana przez Zespół zawierała informacje z obszarów, o których mowa w art. 136 ustawy. Z każdego posiedzenia po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka sporządzano wnioski wraz z uzasadnieniem,

⁴ Dalej zwanym „Zespołem”

a następnie przesyłano go do sądu oraz do ośrodka adopcyjnego⁵. Nadmienić także trzeba, że nie przekazywano wniosków z posiedzeń Zespołów do OA, co znajduje uzasadnienie, w sytuacji wcześniejszego odstąpienia od kwalifikacji dziecka do przysposobienia przez OA. Wypełniając zapis wynikający z art. 100 ust. 4 ustawy, wszystkie dzieci wolne prawnie (4), zostały zgłoszone do OA.

Weryfikując realizację zapisu art. 100 ust. 4a ustawy, dotyczącego konieczności składania wniosku do sądu o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka, którego pobyt w pieczy zastępczej trwa 18 miesięcy celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenie w rodzinie przysposabiającej stwierdzono, że w przypadku 4 podopiecznych dopełniono tego obowiązku, w pozostałych czas ich pobytu w pieczy zastępczej bez przerw nie wynosił jeszcze 18 miesięcy lub ww. przepis ich nie dotyczył, ponieważ miały już uregulowaną sytuację prawną.

(akta kontroli str. 15, 26 - 29)

3. Kwalifikacje osób zatrudnionych do pracy z dziećmi.

Wypełniając wymóg opieki nad dziećmi, w Placówce w okresie objętym kontrolą sprawowało ją 9 wychowawców (jeden rozwiązał umowę w lutym 2024 r.) oraz Dyrektor i z- a Dyrektora pełniący doraźnie również obowiązki wychowawcy. Na dzień kontroli zatrudnionych było na podstawie umowy o pracę 3 wychowawców (na cały etat), 2 w niepełnym wymiarze etatu oraz 4 osoby na umowę zlecenie (głównie w porze nocnej). Ponadto w Placówce pracowali z dziećmi także pedagog oraz psycholog w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu każdy i pracownik socjalny. W wyniku analizy przedłożonej dokumentacji z akt osobowych stwierdzono, iż Dyrektor Placówki, z- ca Dyrektora oraz wszyscy ww. pracownicy posiadali wymagane kwalifikacje zawodowe określone w art. 97 ust. 3 oraz w art. 98 ust. 1 pkt 1 – 3, 6 ustawy. Wszystkie wymienione osoby zostały zweryfikowane w zakresie, o którym stanowi art. 98 ust. 3 pkt 1 – 4 ustawy.

(akta kontroli str. 30 - 31)

4. Przestrzeganie praw dziecka

W celu dokonania oceny przestrzegania praw dziecka, o których mowa w art. 4 ustawy, przeprowadzono indywidualne rozmowy z wychowankami, którzy byli obecni w Placówce i wyrazili zgodę. W toku rozmów ustalono, iż dzieci posiadały informacje o swoim pochodzeniu, orientowały się również w swojej sytuacji prawnej. Utrzymywały kontakty

⁵ Dalej zwanego „OA”

osobiste i telefoniczne z członkami rodzin (również z rodzeństwem, dziadkami), korzystały także z urlopowania do domów rodzinnych. Znały swoje prawa i obowiązki oraz sposoby nagradzania i konsekwencje za nieprzestrzeganie zasad. Wszyscy byli objęci kształceniem i uczęszczali do szkół, starsi ponadpodstawowi, zgodnie ze swoim wyborem. Żadne dziecko nie było objęte systemem nauczania indywidualnego. Podopieczni potwierdzili pełne wyposażenie do szkół, uzupełniane w razie zaistnienia potrzeby. Wychowankowie mieli zapewnioną pomoc w nauce ze strony wychowawców, pedagoga, psychologa, wolontariuszy oraz w szkole. W rozmowie dzieci potwierdziły uczestnictwo w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno – sportowych na terenie Placówki oraz poza nią. Wychowankowie brali udział w wycieczkach oraz wyjściach organizowanych przez szkoły. Wszyscy wymagający wsparcia mieli zapewnione zajęcia specjalistyczne w OPOCE lub poza nią (socjoterapia, terapia pedagogiczna, logopedyczna, wsparcie psychologiczne), a także byli poddani oddziaływaniom lekarzy specjalistów, w przypadku takiej konieczności (okulisty, stomatologa, psychiatry, ginekologa, ortopedy, ortodonta). Korzystali także z usług Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. W Placówce czuli się bezpiecznie, w trudnych sytuacjach mogli liczyć na pomoc i wsparcie ze strony opiekunów i wyrażać swoje opinie. Znali i respektowali wyznaczone w jednostce zasady dotyczące wypełniania obowiązków związanych z utrzymaniem czystości i porządku. Rozmówcy nie wnosili też zastrzeżeń dotyczących zaopatrzenia w odzież. Mieli wpływ na jej wybór, jak również nie zgłaszali uwag dotyczących wyżywienia, zaopatrzenia w środki higieny osobistej oraz wypłat kieszonkowego, które otrzymywali co miesiąc. Według podopiecznych przestrzegano w CPOW prawa do ochrony przed karaniem i poniżającym traktowaniem. Dzieci nie wnosiły zastrzeżeń w tym zakresie.

(akta kontroli str. 32 - 37)

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

W wyniku przeprowadzonej kontroli problemowej w trybie zwykłym w Całodobowej Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Typu Socjalizacyjnego „OPOKA” we Wrocławiu nie stwierdzono nieprawidłowości wymagających wydania zaleceń pokontrolnych.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano Dyrektorowi Całodobowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej typu Socjalizacyjnego „OPOKA” we Wrocławiu.

Pouczenie

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2024 r. poz. 177 ~~1e~~ zm.).

GŁÓWNY SPECJALISTA

E. Kubicka
Edyta Kubicka

.....
(przewodniczący zespołu kontrolnego)

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

T. Borecki

.....
(kontroler)
Tomasz Borecki

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

E. Oleniacz

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

.....
(kierownik komórki do spraw kontroli)

